

styre de paa enkelte Godser alt bestaaende Bandingsanlæg.

b. Bandingsmester af 1ste Klasse, der kan udføre større Bandingsanlæg, hvori flere Godseiere og Communer have Deel.

c. Engdyrker, der paa egen Haand kan udføre smaa Bandingsanlæg, større derimod kun efterat den af ham udarbejdede Plan fra Technikerens Side er prøvet paa Stedet.

Slutteligen bemærkes endnu til Overflod, at det, — med Hensyn til de Herrer, som, for at bringe Institutet i Gang, have forpligtet sig til i 10 Aar aarlig at hidsende en Lærling, — naturligviis forbliver ved de Betingelser, der bleve lagte til Grund ved Subscriptionen.

Gramenz ved Neustettin.

Forsamlingen af tydske Landmænd; dens Forhandlinger i Dresden og Karlsruhe.

(Meddeelt af en ung, dansk Landøkonom).

Det Forbeelagte af en Forening, der kunde føre Landmænd fra Tydsklands forskjellige Egne sammen og saaledes foranledige Bekjendtskaber stiftede imellem Mænd, der tildeels maaskee vare hverandre, enten formedelst deres Skrifter eller practiske Duellighed, af Navn bekjendte, men, uden en saadan Foran-

ledning, vilde for bestandig være blevne fremmede for hverandre, havde man allerede i længere Tid indseet. Man betragtede en saadan Forening som det bedste Middel til en gjensidig Udveksling af Meninger og Erfaringer, der kunde blive af den meest gennemgribende Nytte for Landoeconomien.

Hidtil havde Ingen vovet at fremkomme med Opfordring til en saadan Forenings Dannelse, af Frygt for, at den ikke skulde blive vel optaget. Derfor blev den Indbydelse til Deeltagelse i en „almindelig, tydsk, landoeconomisk Forsamling,“ som i Februar 1837 udstedtes, bifaldet af Mange. Den nærmeste Anledning til denne Indbydelse gav Deconomiecommissair Schmidt i Oschag, som havde fattet Tanken om det Ansvarlige i aarlige Sammenkomster af Schæferieiere og, for at fremkalde saadanne, henvendte sig til Deconomierraad Pabst i Darmstad, hvem han bad om Bistand. Denne meente, at Plaanen burde udvides, saa at til Sammenkomsterne skulde indbydes ikke alene Schæferieiere, men Landmænd overhovedet. Dette bifaldt ogsaa Professor Dr. Schweiger i Tharand og Godseier Friederich Reichmann paa Muckern ved Leipzig, om hvis Mening desangaaende man havde erkundiget sig, og de fremtraadte nu i Forening med Pabst og Schmidt som Indbydere til Deeltagelse i en saadan Forsamling.

Da saa Mange havde meldt sig som Deeltagere i den første Sammenkomst, — hvilken man besluttede at afholde i Dresden, — at man haabede, den vilde komme

istand, sendtes trykte Meddelelser til dem, som havde tegnet sig, og hvori de Spørgsmaal bekjendtgjordes, som af Indbyderne foresloges til Besvarelse. De henførtes til følgende fire Hovedclasser: I. Gjødningens Tilvirkning, dens Behandling og Anvendelse. II. Plantebyrtingen. III. Dvægavlen. IV. Den tekniske Industrie. Efter disse foreløbige Skridt kom Forsamlingsdagen, og det viste sig, da Listen vare sluttede, at 145 Medlemmer havde indfundet sig, som saaledes vare at fordele paa de forskjellige Lande:

Baden . . .	1
Brunsvig . . .	1
Frankrig . . .	1
Hessen Darmstad	2
Meklenborg . . .	1
Østerrig . . .	9
Preussen . . .	27
Rusland . . .	8
Sachsen . . .	93
Weimar . . .	2

Summa 145

Mandagen den 2den October 1837 aabnedes Forsamlingen ved et Foredrag af Pabst, hvori han i Korthed udviklede Grundene, der havde foranlediget denne. Han opfordrede Selskabet til at gjøre de fornødne Skridt til at ordne og indrette Forretningsgangen. Med at følge denne Opfordring hengik Dagen. Til Forstandere valgtes Prof. Dr. Schweiger og Deconomieraad Pabst. Slutteligen debatteredes over Secs

tionernes Dannelse og man enedes om, at der skulde dannes fire, nemlig:

1. For almindelige landoeconomiske Gjenstande.
2. For vegetabilsk (Plante-) Production.
3. For animalisk (Dyre-) Production.
4. For teknisk Industrie.

Mødet den 3die October aabnedes med at den første Forstander meddeelte, at Kongen særdeles meget bifaldt, at denne Forsamling var sammentraadt, og vilde søge at gjøre Medlemmernes Ophold i Dresden behageligt og derfor lade sørge for deres Befordring, hvis de vilde gjøre Udflugter i Omegnen. Efter nogle mindre vigtige Meddelelser betraadte Prof. Schulze fra Eldena Talerstolen, udviklede hvilken høi Vigtighed en Forening af tydske Landmænd kunde have, og antydede Adskilligt, hvorpaa den isærdeleshed maatte henvende sin Virksomhed. Schulze havde i sit Foredrag omtalt, at man maatte søge at faae nøiagtige Beskrivelser over Landbruget i Tydskslands forskjellige Egne, og at man saaledes vilde med Tiden kunne erholde en almindelig landoeconomisk Statistik, der vilde være af megen Interesse. Et Foredrag af Hr. Witt von Döring om Foreningens Betydning blev holdt med megen Fyrighed, men kunde dog ikke tilfredsstille den rolligere prøvende Tilhører. Forstanderne bekendtgjorde, at ifølge Forsamlingens Opfordring havde de udvalgt en Commission til Redaction af Statutterne, og endelig opfordrede et Medlem Selskabet til at lade

Foredragene trykke, hvilket bifaldtes, forsaavidt Talerne tillade saadant.

Før Forhandlingerne den 4de October begyndte, meddeeltes Forsamlingen, at Hans Majestæt indbød denne til en Dine Løverdagen de 7de i Hotel de Saxe. Præsidenten bekiendtgjorde, at Forstandere vare valgte for de fire Sectioner, og opfordrede den Valgte for første Section at afgive sin Beretning. Prof. Schulze meddeelte nu, at i hans Section havde man især omhandlet Jordens Classification, hvortil en Afhandling, oplæst af Hr. Vandoeconomieraad Thær, havde givet Anledning. Han skældede imellem en physisk og en technisk Classification, om hiin taltes ikke, men kun om denne, og her gjordes igjen Forstjæl imellem oeconomisk og statistisk Classification. Han opstillede nu 4 Hovedklasser efter de 4 Kornsorter, Hvede, Rug, Byg og Havre, disse skulde deles i 4 Ordener, hver af disse i 4 Genera og hver Genus i 4 Species, man vilde altsaa have 64 Species. Benævnelsen af Afdelingerne skulde rette sig efter Jordens Evne til at bære disse 4 Kornsorter og Benævnelsen af Hovedklasserne være Hvedejord, Rugjord, Bygjord og Havrejord; den vilde saaledes f. E. kunne være: en Hvede- Havre- Rug- Bygjord, en Byg- Rug- Havre- Hvedejord, en Rug- Hvede- Byg- Havrejord o. s. v. Der blev debatteret endeel over disse Benævnelser, indtil Hr. Thær erklærede, at han formodentlig hist og her var bleven misforstaaet. Dette gav Anledning til at man foreslog ham at

lade sin Afhandling trykke, for at man bestemt kunde udtale sig om denne vigtige Gjenstand. Forstanderen for 3die Section gav nu en Beretning om det, der i den var foretaget Dagen iforveien. Dette indskrænkede sig til at Prof. Schulze, foruden de allerede valgte Forhandlings-Gjenstande, havde opfattet de Spørgsmaal: 1) Have vi ved Merinosaareavlen, og især ved Priisubdeling for de bedste Tillægsdyr, noie at adskille imellem Kæmme- og Krympeuld (Krempeulde), og hvilke ere de væsentligste Forstjælligheder? 2) Er Electoraluldens saakaldte kræpagtige Bært den fortrinligste, og hvilke Forsigtighedsregler ved Faareavlen ere med Hensyn til denne Bært at anvende? — Prof. Lampadius holdt nu et Foredrag, som blev modtaget med meget Bisald. Dets Hensigt var at bringe en venstabelig Hilsen i Chemiens Navn. Derpaa fremtraadte Zoologen Barthels og holdt en Tale, der vist har foraarsaget en almindelig Lungerystelse, thi Talerens Tanter sprang fra Gjenstand til Gjenstand, og synes tilsidst saaledes at have forviklet sig i den sachsiske Uld, at Amtsraad Koppe erindrede mod Talen, at den vist rettere henhorte under 3die Section, hvilket Forstanderen bisaldt, saa at Hr. Bartels endelig lod sig bevæge til at forlade Talerstolen, for siden at udsøse sin Hjertens Mening for 1ste eller 3die Section, hvori han dog forhindredes. Hr. Beier holdt et vidtløftigt Foredrag om Nyttens af at virke paa Bondestandens Dannelsse ved Tidsskrifter. Taleren havde i sit Fo-

redrag viist, at han havde misforstaaet endeel af den fortrinlige Tale, som Prof. Schulze Dagen isorveien havde holdt, hvorpaa denne fandt sig besøiet til at gjøre opmærksom, og foranledigede derved en Discussion over det Spørgsmaal: Gives der Midler til at virke paa den mindre Landmands Velstand i Almindelighed? Som saadanne nævnedes af Thaer statsoeconomiske Noveller, af von Reysers Dannedes Exempel, af von Strichshausen Ugestrifter, f. Ex. et i Baden, som der har stiftet megen Nytte, af Brehme hensigtsmæssig affattede Folkkalendere, af Pabst Besøninger.

I det 4de Møde, den 5te October, gav Præsidenten for 2den Section Beretning om hvad Dagen forud i denne var blevet omtalt. Den Gjenstand, der især havde tildraget sig Sectionens Opmærksomhed, var Jordstrøelse i Staldene.

Det Vigtigste, som herom blev berettet, var: at Strøelse med Jord ikke var noget Nyt i Faarestaldene, hvor man dog meest havde anvendt god Muldjord. Overhovedet var Sagen dog ikke drevet med Conseqvents, fordi man ikke kjendte dens fulde Vigtighed. Derfor fortjente den af Bloch foreslaaede Fremgangsmaade, ikke alene at strøe Jord i Faares, men ogsaa i Dvægstaldene, vistnok at paaagtes. Næsten Alle i Sectionen havde erklæret sig for dens store Nytte, kun derover var man ikke enig, om den var at anbefale under alle Forhold, f. Ex. i større Agerbrug, eller i det Tilfælde, at flere Arbeidere

udfordredes end ellers ere antagne ved Bedriv-
ten.

Med Hensyn til Fremgangsmaaden blev der gjort opmærksom paa, at Jorden maatte være saa tør som muelig, for at den kunde indsuge saa megen mere Fugtighed. Staldene maatte om muelig være forsynede med Porte for at lette Jordindførselen, hvis ikke maatte anbringes Huller i Murene, hvor igjennem Jorden ved Hjælp af Rønder kunde bringes ind. Disse maatte anbringes i en passende Høide, for at Jorden i det Mindste kunde forblive 4 Uger i Stalden, hvilken Tid var nødvendig til ganske at mætte den med Fugtighed. At indrette Krybberne saaledes, at de kunde hæves og sænkes, var vistnok meget hensigtsmæssigt, dog vilde det ogsaa være tilstrækkeligt, naar de anbragtes saa høit, at Dvæget, naar Stalden var udtømt, netop kunde naae at æde. Jorden maatte lidt efter lidt bringes ind. Man kunde vel indføre blot et Lag Jord, af $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{2}$ Alens Høide, og forøvrigt stroe Halm, indtil det Hele bragtes ud, men bedre var det dog, dagligen at indbringe Jord og derover at stroe Halm. Endelig maatte Jorden være nogenlunde pulveriseret.

Imod denne Fremgangsmaade indvendtes, at Gjødningsvandet, som med saa megen Fordeel anvendes paa Enge, derved tabtes. Dette besvaredes meget let paa den Maade, at man i dets Sted kunde anvende noget af den rønde Jordgjødning.

Hr. von Riesewetter meddeelte sine Erfaringer

om Jordstrøelse. Han anførte, at til den Halm, som havde givet 1200 Scheffel Korn, anvendte han omtrent 8000 Rarrer Jord. Den udførte Gjødning beløb sig vel kun til det samme Antal Rarrer, saaledes havde Gjødningen forenet sig med Jorden; men han gjødede nu med denne Qvantitet 80 Morgen Land godt. Var Gjødningen blot fremkommet ved Halm=Strøelse, vilde han vel kun have anvendt 25 Rarrer pro Morgen, men, alligevel, kun i det Høieste have gjødet 28 til 30 Morgen. Paa denne Maade var det ham derimod næsten mueligt at gjøde det Tredobbelte. En noiagtig Beregning havde han vel ikke anstillet, dog vilde Omkostningerne, efter et løst Overflag, slet ikke komme i Betragtning i Forhold til Nyttten. Thær gjorde opmærksom paa de Fordele, Jordstrøelsen vilde yde Skovene, ved at gjøre Strøelse med Blade ic. fra disse unødvendig.

Endnu blev anført, at i de Tilfælde, hvor Strøelse med Jord i Stalden vilde være besværlig, maatte en Blanding af Jord med Gjødningen paa Møddingstedet allerede være meget fordeelig, og det ønskedes, at Flere vilde anstille Forsøg, om og i hvilket Forhold Gjødningen havde vundet ved Jordblandingen, om den i alle Tilfælde formerede Masse var enten slet ikke, eller vel endog betydelig, mindre kraftfuld, end den paa sædvanlig Maade vundne.

Amtsråad Koppe som Forstander for fjerde Section gav nu en Beretning om den Schuzenbachske

Fremgangsmaade ved Tilberedelse af Kunkelrøesukker, som adskiller sig fra den sædvanlige derved, at Roerne først skjæres i Stykker, da tørres, rives og Saften nu først udbrages. Denne Methode har den Fordeel at man ved den kan arbejde hele Aaret om, medens ved andre dette kun er mueligt 3 til 4 Maaneder.

Da Hr. Koppe havde endt sin Beretning, beklagede han (en af de berømteste Landmænd for Diebliffet i Europa,) ved Forretninger at forhindre i at tage videre Deel i Forhandlingerne. Forinden han skiltes fra Forsamlingen, vilde han fremkomme med det Ønske, at dens Medlemmer vilde anstille ret mange sammenlignende Forsøg. Thær havde vel givet megen Anledning til at mangfoldiggjøre saadanne, men endnu manglede dog Meget. At anstille saadanne Experimententer var især mindre Landmænds Sag. Istedetfor at Mange af dem i Tidsskrifter indrykke theoretiske Afhandlinger, vilde de gavne meget mere ved at bekjendtgjøre Resultaterne af deres med Flid og Omhyggelighed anstillede Forsøg. Endeel Bekjendtgjørelser af denne Art havde vel fundet Sted, og blandt disse vilde han med Taknemmelighed nævne dem over Nyttens af Staldfodring, i det af Sprengel i Brunsvig redigerede landoeconomiske Tidsskrift, over Travesygen, af Amtsraad Lyders, over Kartoffel dyrkningen, af Rørte &c., men mange saadanne Forsøg, haabede han, maatte endnu anstilles; s. Ex. over Virkningen af Beenmeelsgjødning, af Gjødning

med brændt Leer, hvorover der, da Beatson havde udgivet sit Skrift, blev gjort saa megen Larm, men hvorom man endnu bestandig er uvis. Ogsaa mislykkede Forsøg maatte meddeles til Advarsel for Andre.

En meget vigtig Gjenstand for Experimentering var Undersøgelse over den Virkning, som de forskjellige Fødermidler have paa de forskjellige Dvægarter, og den Indflydelse, som Fodring med Kartofler har paa Uldfrembringelsen. I mange Skrifter har man vel Analyser af Fødermidlerne, men ved Anvendelsen af dem viser dog meget sig anderledes end man skulde tænke. Deres sande Foderværd kan kun ved noie og flere Gange gjentagne sammenlignende Forsøg udfindes. Han anførte nu et feilslaget Forsøg, som han havde anstillet over Fedekraften af Koer i Forhold til Kartoflernes. En anden Gjenstand af Bigtighed var over Virkningen af fortsat Parring af Dyr i nær Slægt, som man vil have paastaet at være skadelig, men hvorpaa han intet Exempel kjendte. Det vilde imidlertid for Faareavlen være af megen Nytte, om der fandtes Noget, der oprigtigen vilde sige, om deres Schæferier ved denne Parring vare gaaede frem eller ikke.

Taleren endte sit Foredrag med at spørge, om man ikke kunde finde Midler til Opmuntring til slike Forsøg, og foreslog som saadant Uddelelsen af en Medaille. „Jeg skulde i det Mindste mene,“ sagde han, „at det vilde forskaffe Enhver Glæde at erholde et saadant Minde af en Forsamling af vi-

denkstabelige Mænd, og at kunne forevise det for sine Venner. Her er Talen ikke om Penge. Det siensynlige Beviis paa Anerkjendelse er opmuntrende, og det er vist Enhver kjærere at kunne sige, den almindelige Forening af tydske Landmænd har foræret mig denne Medaille, end at modtage en Sum Penge."

Det lydeligste Bifald blev Taleren tildeelt, da han sluttede.

Statutterne, omarbejdede af den i denne Anledning nedsatte Commission, oplæstes nu. De lyde saaledes:

1. Forsamlingens Hiemed er Befordring og Fuldkommengjørelse af Landvæsenet, saavel i Almindelighed, som i alle dets forskjellige Dele. Hertil vil isærbeleshed Anyttelse og Fortsættelse af personlige Bekjendtskaber, og Udverling af Meninger og Erfaringer tjene.

2. Alle Landmænd og Venner af Landvæsenet kunne blive Deeltagere i Forsamlingen. Forsamlingen staaer dog Udelukkelsesret aaben ved Stemmesfeerhed.

3. Medlemmerne have Stemmeret, kunne holde Foredrag, og tage Deel i de mundtlige Forhandlinger, men ere ogsaa forpligtede til i Forening at bære de uundgaaelige, Selskabet i Almindelighed angaaende, Omkostninger.

4. Medlemmerne indskrive forskrivtsmæssig deres Navne i en Fortegnelse.

5. I Reglen finder aarlig een Forsamling Sted. Møder holdes offentlig.

6. Enhver Forsamling varer i Reglen kun en Uge.

7. Skulde Forsamlingen dele sig i Sectioner, saa affholdes, foruden Hovedmoderne, ogsaa Sectionsmøder.

8. Foredrag, de være holdte frit eller oplæste, forblive Forfatterens Eiendom.

9. Under Forsamlingen kunne Redskaber ic., i naturlig Størrelse eller i Modeller, saavel som Afbildninger, Tegninger, Bøger, isærdeleshed Bærker med Kobberer, landoeconomiske Frembringelser ic., opstilles og forelægges.

10. Indsendelsen af de til Udstilling bestemte Gjenstande, og Tilbageindsendelsen til Eierne, skeer paa Selskabets Bekostning, isald Indsendelsen er skeet med Forstanderskabets Vidende og Indvilligelse.

11. Selskabet indretter ingen Samlinger. Indsendte Gjenstande, som ikke forlanges tilbage, giver det til den nærmeste landoeconomiske Forening.

12. Forsamlingsstedet vælger og bliver stedse i det 3die almindelige Møde bestemt for det næste Aar.

13. To Forstandere og to Forretningsførere besørge Selskabets Anliggender, før, under og efter Forsamlingen.

14. Forstandere og Forretningsførere vælge aarlig med Forsamlingsstedet.

15. Efter tagen Bestemmelse om det næste Forsamlingssted og den Tid, naar den næste Forsamling skal holdes, bliver, ligeledes i det 3die almindelige

Møde, frede til Valg af to Forstandere for den følgende Forsamling, og isærdeleshed derved taget Hensyn til saadanne duelige Mænd, som boe paa Stedet eller dog ikke i betydelig Afstand derfra.

16. Afslaaer en Valgt sin Udnævnelse, eller kan han formedelst Forandring af Bopæl ikke antage den, eller skulde et Dødsfald indtræffe, saa ere de sidste Embedsmænd bemyndigede til at skrive til et nyt Valg.

17. Begge Forstanderne vælge to Forretningsførere, i Forening med hvilke de besørge Selskabets Anliggender.

18. Begge Forstanderne underskrive i Selskabets Navn.

19. Det, der først paaligger Embedsmændene, bestaaer i, ved det Steds Dyrighed, hvor den næste Forsamling skal holdes, under Dverrækning af Grundloven, at ansøge om Tilladelse. I det Tilfælde at Indvilligelse skulde udeblive, vilde Valget af et andet Forsamlingssted staae til dem.

20. Fire Maaneder før Forsamlingen, indbyde Embedsmændene i det Mindste i tre landoeconomiske Tidsskrifter, efter Godtbefindende ogsaa i andre Tidsskrifter og ved særegne Skrivelser, til Deeltagelse, og angive tillige de Gjenstande, som fortrinnsviis ville komme under Beraadslagning.

21. Embedsmændene ville gjøre sig Umage for at erholde passende Sale og Bærelser for de almindelige og særegne Møder, og at træffe de dertil nødvendige Indretninger.

22. Væder Mængden af Anmeldelser vente, at Gæstgiverstederne ikke ville være tilstrækkelige, saa er Embedsmændenes Omsorg ogsaa at udvides til at forskaffe Logis udenfor Gæstgiverstederne.

23. De Foredrag, som skulle holdes, ere i det Mindste een Dag før Mødet at forelægge Forstanderne.

24. Forstanderne have at bestemme, hvilke af de anmeldte Foredrag der skulle holdes i det almindelige eller i de særegne Møder.

25. Forstanderne besørge Brevverkingen, lede Forhandlingerne i de almindelige Møder, modtage Bidragene, bestride Udgivterne og aflægge ved Slutningen af Forsamlingen et foreløbigt, og ved den næste Forsamling et afflutet Regnskab.

26. Skulle Sectioner dannes, saa vælger enhver af samme sin Forstander, og denne sine Medhjælpere.

27. Forstanderskabet for hele Forsamlingen har at forfatte en Beretning med Uddrag af Foredragene og Forhandlingerne, saavel af det almindelige som af de særegne Møders, at besørge den trykt, og at forsende den til Medlemmerne.

28. Til Bestridelse af Udgivterne er af hver Deeltager i en Forsamling, ved hans Navns Indskrivning, at udrede 2 Tbl. preussisk Courant.

29. Breve, Efterretninger, Medlemsfortegnelser, Regninger, overhovedet alle Papirer, som angaae Grundlæggelsen og Fortsættelsen, isærdeleshed det

Historiske af Forsamlingen, blive, adskilte fra de videnskabelige Forhandlinger, sammenheftede, og i Løbet af næste sex Maaneder efter en Forsamling tilsendte det nye Forstanderskab tilligemed Overskudet af rede Penge.

30. Alle Forsamlingens Anliggender afgjøres ved Stemmesleerhed.

Selskabet erklærede sig tilfreds med Commissionens Bearbejdelse af Statutterne, og disse antoges.

Det var nu at afgjøre, hvor og naar den næste Forsamling skulde afholdes, hvorover der opstode langvarige Debatter, som endtes efter et Foredrag af Friherre v. Elrichshausen fra Carlsruhe, hvori han angav adskillige vægtige Grunde til at denne By blev valgt til Forsamlingssted. Man stemmede almindeligen derfor og bestemte Sammenkomsttiden til at være fra 10de til 16de September.

Til Forstander for næste Aars Forsamling udvalgtes Friherre v. Elrichshausen eenstemmigen, og denne udvalgte igjen Pabst til sin Medhjælper.

I det femte Møde, den 6te October, afgav Forstanderen for 2den Section sin Beretning. I Sectionen var talt om Grøngjødsning, i det man søgte at besvare det herom opfasteede Spørgsmaal: Hvilken Udvidelse er Grøngjødsningen endnu istand til at modtage, hvilke Udsaaninger ere dertil meest at anbefale; er den af Nebbien til den Hensigt foreslaaede Udsaaening af Ukrud fordeelagtig?

Svaret paa første Deel af Spørgsmaalet var

omtrent følgende: Under visse Betingelser var Grøngjødsning vist meget at anbefale. Den bliver især i Syden, i varme Dale ic. anvendt med Flid, og behandlet paa to Maader. Enten anvendes den i Brakken to eller tre Gange i eet Aar, i første Tilfælde til Vintersæd, i andet til det paaafølgende Aars Vaarsæd, i begge Tilfælde bringes Planterne til Blomstring før Redpløiningen. Oftere anvendes den anden Maade, hvor den skeer efter Vintersædens Indhøstning. Paa kraftløs Jord er Grøngjødsningen uudførlig, paa en kold kun nyttig naar Udsæeningen finder Sted om Foraaret, ikke efter Høsten. Paa et tørt Jordsmøn passer den bedre end paa et fugtigt, paa et meget vaadt er den aldeles uanvendelig. I det nordlige og mellemste Tydskland har man ikke anvendt den med afgjort lykkelig Udfald, den yndes og anvendes derfor meest i Syden.

Hvad den anden Deel af Spørgsmaalet angif, saa var Ingen tilstede, som havde prøvet Nebbiens Fremgangsmaade, heller Ingen, som havde anvendt v. Wulffens Lupingjødsning. Flere af de Nærværende meente, at Lupinsæden maatte være for kostbar.

I 1ste Section havde man discuteret over det af Schulze opfaste Spørgsmaal, om Forstjellen imellem Kæmme- og Krympeuld, en Forstjæl, som endnu ikke var noie betegnet. For omtrent 15 Aar siden havde man begjært Merinoulden ganske fort, nu derimod, da ved ny-opsfundne Maskiner fortere og finere Uld end forhen er tjenlig til Kæmning, og i en Tid,

da overhovedet Fabricata af Ræmmeuld ere meget søgte, forlanges igjen længere Uld og stræbes ved Faareavlen meest efter at frembringe denne Sort. I Manges Dine er nu en Bæder desto bedre, jo længere Uld den bærer, og man var derfor i Egne, hvor den forædlede Faareavl stod tilbage, uvis om, hvilken Sort Faar man skulde vælge. Den herover stedfundne korte Discussion førte ikke til noget Resultat, hvorfor denne Sag anbefalede til Dverveielse i en tilkommende Forsamling.

Hvad det andet Spørgsmaal angik, som Schulze havde opkasted om Kræpulden, da troede han heller ikke at det tilstræffeligen var besvaret. Mange havde givet den mere krusede, Andre Kræpulden, endnu Andre snart hiin snart denne Fortrinnet, og det syntes, som om ogsaa Moden her drev sit Spil. Spørgsmaalet var, om ogsaa Kræpulden var saa fortrinlig og om man ikke f. Ex. om 5 Mar aldeles vilde ringeagte den. Han tilføiede endnu blot det Dufte, at man ved noie Undersøgelser vilde bestræbe sig for at udforske Sandheden.

Geheimeraad v. Wietersheim gav nu en Meddelelse om hvad den sachsiske Regjering i den seneste Tid har gjort for Agerdyrkningen.

Uden at omtale, hvilke velsignelsesrige Følger for hele Tydskland Indførelsen af spanske Faar havde havt, uden at omtale, hvad der var gjort for Hesteavlen, vilde han nærmest kun meddele, hvorledes 5000 Thaler, som ifølge en Petition fra Stænderne

ved den foregaaende Landdag for Fremtiden aarlig er udsat for den landoeconomiske Industrie, skulde anvendes. Ved den nuværende Landdag havde man i denne Henseende opstillet faste Grundsætninger.

Som Maader, hvorpaa man vilde virke, nævnedes Industriestoler og Arbeidsanstalter, Udgivelse af en Lærebog, for hvis bedste Udarbeidelse en Præmie af 100 Ducater skulde udsættes, Uddeling af Præmier (enten Medailler eller Penge) til Landmænd, som havde udmærket sig, ved at give saadanne Agerbrugere, som vilde indrette monsterværdige Anlæg, enten Veiledning eller Pengebidrag. Til Befordring af Bandings- og Bantafledningsanlæg overtages Beføstningen af Rivelleringen og den almindelige tekniske Forberedelse, saavel som ogsaa ved Opdagelse af Steenful, Mergel og Gips. Til Dvægracernes Forædling vilde man indkjøbe Tyre i Udlandet; man vilde endvidere befordre Humledyrkning, Trædyrkning, Tilvirkning af Suffer og Sirup, Silkeavl &c. &c. Efterat denne Taler havde endt, oplæstes en Skrivelse fra Weimar, hvori bekjendtgjordes, at man der havde iagttaget en Torbist, som gjorde megen Skade paa den røde Kløver. Ved denne Leilighed anbefalede de vordende Landmænd Insectologiens Studium. Thær gjorde opmærksom paa Dr. Raseburgs Værk over Forstincterne, hvilket han meget roste for dets Fuldstændighed og for Letheden ved i det at finde enhver Art.

Bloot talte nu om Strøelse i Staldene med

Jord, over hvis Anvendelighed man i Sectionen ikke var ubetinget enig. Hvad dens Nytte angik, saa holdt han den for mangesidig, thi den dyrifte Gjødning bliver derved ikke alene formeret, men ogsaa forbedret, idet, formedelt den stræde tørre Jord, de dyrifte Excrementers Fugtighed fuldstændigere opfanges og holdes fastere tilbage end ved Straa alene. Virkningen af den paa denne Maade erholdte Gjødning er udmærket, men fortrinligen paa høitliggende, mere tørre Marker og paa Enge af høi eller lav Beliggenhed, mindre paa meget fugtige Enge. Den stærke Uddunstning, som ved Anvendelse af denne Stroelsse finder Sted, fordi Gjødningen bliver liggende længere Tid, maa formindskes naar man ret ofte indlader frisk Luft i Staldene. Fordelen, som for Landmanden kan opstaae ved denne Fremgangsmaade, lader sig ikke udtrykke i Tal, fordi den afhænger af Omkostningerne ved Tilførselen af Jord, og af Stedsforholdene, og disse ere meget forffjellige. Dog troede han med temmelig Tilforladelighed at kunne antage, at man, ved en hensigtsmæssig Udførelse, ved Stroelsse med Jord under Hornqvæget vinder en Femtedeel meer Gjødning end sædvanlig, eller Gjødningskraften af den ved Jordstroelsse erholdte Gjødning er en Femtedeel formeret, men den derved frembragte Indtægt en Fjerdedeel forstørret.

Dette Foredrag vandt et almindeligt lydeligt Bifald og gav Anledning til Discussioner, idet Thær bemærkede, at Anvendelsen af Jord, som Stromates

rial, frembød Veilighed til Undersøgelser om Straaets sande Værdi, baade som Foder og som Strømiddel, hvorfor han opfordrede til sammenlignende Forsøg.

Hr. Reichmann holdt nu et Foredrag over den hensigtsmæssigste Tid til Halmfrugternes Høst, hvilket fremkaldte en Discussion over Kornets Meelholddighed, eftersom det er høstet tidligere eller senere.

Denne Dags Møde endtes med et Foredrag af Justitsraad Grævell over agrarisk Lovgivning, især deleshed over Principerne for landoconomisk Taxation.

I Slutningsmodet, den 7de October, gav Friherre v. Elrichshausen, som havde ført Præsidium for 2den Section, en Beretning om denne Sections videre Forhandlinger. De Gjenstande, hvorover man havde discuteret, vare følgende:

1. Hvorvidt er Radsaaening af Dliefrugter, Vælgfæd og Kornarter for nærværende Tid lykkedes?

2. Hvilke endnu for lidet bekendte Gjenstande fortjene en almindelig Udbredelse?

3. Skulde Englændernes blandede Udsæd af Klover og Græsarter ikke hyppig fortjene Fortrinet for den sædvanlige Udsæd af en enkelt Kloverart?

4. Hvorledes kan en kunstmæssig Engdyrkning udbredes i Tydskland?

5. Hvilken Nytte har Saaefædens Berling?

6. Hvilken er den bedste Maade at dyrke Koer paa, navnlig den, som ere bestemte til Sukkerfabrikation?

7. Hvormegen Kraft udbrage Planterne, afmeiede i Blomstringstiden, forholdsmæssig af Jorden?

8. Hvilke Fordele eller skadelige Følger yde Jordvælde med levende Hegn?

9. Hvorfor gjør Beenmelets Anvendelse saaringe Fremgang i Tydskland? under hvilke Forhold er det at anbefale?

Referenten bemærkede til No. 1 omtrent Følgende: Den Mening var fremherskende, at de almindelige Sædarters Radsaaening under nuværende Forhold ikke betaler sig, at den derimod uden Tvivl er nyttig, anvendt ved Raps, Balmue, Hirse, Roer og Bonner. De forskjellige Fremgangsmaader ved Radsaaeningen omtaltes. Referenten meente, at af Kornarterne egnede Byg sig meest til Radsaaening, og Thær bemærkede, at Hvede ved Radsaaening kunde frembringes paa Jord, som ellers ikke frembringer denne Sædart. Andre forfastede aldeles Sædarternes Radsaaening. Friherre v. Erichshausen anbefalede især de engelske Maskiner, som have to Beholdere, een til Sæd og een til et Gjødningsmiddel, som ved en simpel Indretning udtømmer sig tillige med Udsæden i Sædfuren.

ad 2. Det var Sectionens Mening, at det var Herren, som især fortjente almindelig Opmærksomhed. Det blev herved bemærket, at Sædens Verling ikke var saa nødvendig, som man almindelig troede, naar man anvendte mere Omhyggelighed ved dens Behandling. Forøvrigt meente man, at Handelsværterne i det Hele fordrede Opmærksomhed.

ad 3. Sectionemedlemmernes Meninger vare deelte, Nogle stemte for Udsæd af reen Klover, Andre for den blandede Udsæd. Referenten gav en Meddelelse om, hvorledes den blandede Udsæd anvendes paa Storbertugen og Markgreverne af Badens Godser, i de der indrettede engelske Agerbrug.

ad 4. En god Lov med Hensyn til den kunstmæssige Engdyrkning var frem for Alt skiftet til at indføre denne i Tydskland.

ad 5. Man udtalte sig almindeligen for Sædens Berling, men over hvorledes der skulde verles var man uenig. Den Ene anførte, hvorledes Berlingen havde viist sig fordeelagtig, naar Sæden var bragt fra god til slet Jord, den Anden, naar den var bragt fra slet til god.

ad 6. Fleertallet af Sectionens Medlemmer vare enige i, at ved Roedyrkning til Sukkerfabrikation var Røgning af Sædekorn at foretrække for Plantning og denne kun at undskyldes paa en af Græs gjennemgroet Mark.

ad 7. Til Statikens Gebeet hører det, hvor megen Kraft Planterne, afmeiede i Blomstringstiden, forholdsmæssig udtrage af Jorden. Thær foreslog at henwise denne Gjenstand til en Kommission, som skulde dannes for Statif.

ad 8. Jordvoide med levende Hegn (Wallhecken) havde vel nogle skadelige Følger, men disse opvædedes dog af Fordelene, navnlig i kolde Egne. Thær mente, at de gjorde Sæddyrkningen

Skade, men vare gunstige for Foderdyrkning, vare at anbefale ved Kobbelsbruget, men ved enhver anden Dykningsmaade at forkaste.

ad 9. Beenmeelsgjødning fandt intet særdeles Forsvar, derimod fortaltes om mange mislykkede Forsøg. Referenten meddeelte nu, at han under sit Ophold i England havde søgt at gjøre sig bekendt med Maaden, hvorpaa dette Gjødningsmiddel der anvendes. Benene blive der knuste i Smaastykker paa 1 til 3 Tommers Længde, hvorved Iblanding af fremmede Substantier forhindres; de anvendes ved Turnipsdyrkingen, og komme sædvanligen i samme Fure som Sæden. Beengjødning anvendes der kun paa en tør Jordbund, hvorfor, hvis den skal virke, vaadt Veirlig maa indtræffe.

Nu fulgte en lang Raadslagning over, hvilke Spørgsmaal der skulde opkastes for den næste Forsamling, hvis Resultater det overlodes Forstanderskabet at ordne og sammenstille.

Et Medlem fremkom med et Forslag til Oprettelse af et Actieselskab for Indførelse af Schæferier i det sydlige Rusland. Hertil fandtes ingen Liebhave.

Herpaa holdt Deconomiecommissair Schmidt et Foredrag som Besvarelse paa det Spørgsmaal: Hvilke Udfigter aabne sig for Faareavl?

For at besvare dette Spørgsmaal var et noie Kjendskab til Klædefabrikationen i England, Nederlandene og de tydske Provindser nødvendigt. Brugen

af Klæde tiltager bestandig, men Fabrikanterne blive ogsaa strængere i deres Fordringer efterhaanden som Fabrikationen drives til høiere Fuldkommenhed. Da Uldproductionen i Australien og det sydlige Rusland tiltager, maatte man i Tydskland især søge at producere saadan Uld, som paa disse Steder af Mangel paa Kundskab eller formedelt Climats Ugunstighed ikke frembringes, og derfor især lægge Vind paa høifine, tætuldede Faar, der maatte behandles med den Omhyggelighed og Sagkundskab, som er nødvendig for at frembringe et ædelt Uldproduct. Affætning af Tillægsdyr vilde ikke kunne mangle saadanne Schæferier, da i det Mindste Bødere herfra nødvendigen maatte blive søgte, og man kunde paa denne Maade ikke formene andet, end at Udsigterne for Faareavl en ikke vare flette.

Præsidenten for 1ste Section afgav sin Beretning over foregaaende Dags Arbejde. Man havde raadslaact over følgende Spørgsmaal:

1. Er ved Jordens Taxation ogsaa Gjødningen at anslaae i Beregningen og hvorledes?

2. Hvad kan vor landoconomiske Forening gjøre til Uddannelsen af gode Boniteurer?

3. Kunne vi bidrage til, at en Beskrivelse af den tydske Landoconomie kommer istand?

Det første Spørgsmaal besvaredes saaledes, at Gjødningen i Reglen, isærdeleshed der, hvor man skal finde en Maalestof for Skattepaalæget ved Taxation, ikke burde komme i Betragtning. Ved Besva-

relsen af det andet Spørgsmaal ønskede Mange en grundig Dannelse af Boniteurer, Andre meente derimod at en reen mechanist Anviisning vilde være tilstrækkelig.

Med Hensyn til det tredie Spørgsmaal meente man, at denne Gjenstand var saa vigtig som besværlig, og fordrede ikke alene mange videnskabelige Mænds, men ogsaa de landoconomiske Foreningers Bistand. Man vilde imidlertid søge at arbejde for denne Sags Fremme.

Efterat man havde talt om forskjellige Foranstaltninger for den næste Forsamling, holdt Prof. Schulze en Slutningstale, der, fremsagt med Begeistring og Barme, blev modtaget med levende Bifald.

v. Keysfer, Schweiger og efter ham Pabst sluttede Forsamlingen med Afstedsbord.

Efterretningen om Udfaldet af den Dresdener Forsamling maa have vakt megen Deeltagelse i Tydskland, i det Mindste naar man kan domme efter den betydelige Tilvæert i Antal af Medlemmer, som fandt Sted i Carlsruhe, hvor efter Bestemmelsen Forsamlingen for 1838 afholdtes fra 10de til 16de September. Her indfandt sig i Løbet af Forsamlingstiden 287 Deeltagere, altsaa næsten dobbelt saa mange som i Dresden. Af Medlemmerne vare fra:

Tyske Stater 277

Rusland . . . 6

Frankrig . . . 2

Danmark . . . 1

Ungarn . . . 1

Man samlede sig i Gendragtighedsseffabets Local, som var overladt til Afbenyttelse. Enhver, der indskrev sig som Medlem, modtog foruden sit Medlemskort Seffabets Grundlov, Programmet for den 2den Forsamling af tyske Landmænd, en sammenliggende Fremstilling af Maal og Vægt i forskjellige tyske Stater og en Grundtegnung af Carlsruhe, ligesom ogsaa af dens Omegn.

Det 1ste Møde aabnedes Kl. 10, idet Seffabets første Forstander, Friherre v. Elrichshausen, holdt et Foredrag over Landoeconomiens Fremstridt i den nyeste Tid. Han meddeelte Titlerne paa indløbne Priisfrister og trykte Afhandlinger, gav Beretning om Regnskabets Slutning fra forrige Aars Forsamling. Det Udkast til en Forretningsorden, som blev forelagt Seffabet, antoges provisorisk af dette. Man vedtog, ikke at danne Sectioner for Gjenstande, den egentlige Landoeconomie angaaende, da de udesluffende skulde afhandles ved Plenarmøderne, derimod dannedes Sectioner for Skov- og Viindyrkning.

Af de to Foredrag, som bleve holdte, udmærkede sig Dr. Schulzes fra Elbena. Han fremhævede Nødvendigheden af tyske Folkefeste ic.

Det andet Foredrag, som holdtes, var af Over-

Forsraad v. Bedefind og angif Forholdene imellem Forst- og Landoeconomie.

Efter et Foredrag af et Medlem fra Ungarn om det, Dristelige i Viinskolers Anlæg paa flere Steder i Tydskland, gav den anden Forstander, den 11te Sept., Efterretning om de indsendte Afhandlinger, og man gik nu over til at raadslaae over nogle af Forsamlingen i 1837 som særdeles vigtige fremhævede Gjenstande, som deels angif Landoeconomiens i Almindelighed, deels dens enkelte Grene. Af disse blev i dette Møde blot det Spørgsmaal afhandlet: ved hvilke Midler kunne nøiagtige Beskrivelser over Landoeconomiens Tilstand i de forskjellige tydske Lande bringes tilveie. Der herskede over denne Gjenstand saa mange forskjellige Anstuelser, at man blev enig om at nedsætte en Commission til nærmere Undersøgelse af det Forhandlede og til deraf at udbrage Resultater, samt meddele Forslag om, hvad Forsamlingen af tydske Landmænd kunde gjøre i denne Henseende.

Efter denne Forhandling besluttede man at lade udgaae Opfordringer til Affendelse af Deputerede fra de forskjellige landoeconomiske Foreninger til næste Forsamling, hvorved det tillige bekendtgjordes, hvormange af disse Foreninger, fra de forskjellige Egne af Tydskland, allerede denne Gang havde fulgt Indbydelsen.

Spørgsmaalet om Agerdyrningens Statik blev, som ikke tilstrækkelig forberedt, lagt tilside; ligeledes

Spørgsmaalet om hensigtsmæssig Affattelse og Udbredelse af landoeconomiske Skrifter for Bondestanden. Med Hensyn til Bedømmelsen af de indkomne Besvarelser af Priisopgaverne, af hvilke nogle og fyrgetyve vare indsendte, besluttedes at for hver Klasse af Priisopgaver en Commission skulde nedsettes. Commissionerne skulde da afgjøre, om de kunde tilendebringe deres Bedømmelser under Forsamlingstiden, eller i Tiden imellem denne og næste Sammenkomst*). Hermed hævedes Mødet, efterat Amtsråad Koppe paa Wollup var valgt til Præsident for det følgende Aar, og Potsdam som Forsamlingssted.—Tiden, da man skulde kjøre til den landoeconomiske Fest var forhaanden.

Denne landoeconomiske Fest foranstalttes af den Storhertugelige Badenske landoeconomiske Forening, et Selskab, der omtrent tæller 5000 Medlemmer, og som har udbredt sin Virksomhed over hele Baden, idet den under Foreningens Centralafdeling har 5 Kredsforeninger, 50 Amtsforeninger og enkelte Stedforeninger, og saaledes med fuld Kraft kan virke over hele Landet. Foruden paa mange andre Maader stiftes megen Nytte ved slige Feste, som aarligen afholdes, og hvert tredie Aar i Carlsruhe. Paa Storhertugens Beføstning befordredes

---

*) Endvidere blev det bestemt, at Forsamlingen for Fremtiden skal bære Navn af: „Forsamling af tydske Land- og Forstmand.“

Medlemmerne af den tydske Landmændsforsamling i en lang Række af Diligencer til Bestemmelsesstedet, en Fælled udenfor Carlsruhe. Efter Programmet indbodes de, tilligemed Hoffets Herrer, de fremmede Gesandter, Officier-Corpsen, en Deputation fra Raadet i Carlsruhe, samt Medlemmerne af Centralafdelingen i den landoconomiske Forening, til at bivaane Festen i den Storhertugelige Pavillon og de derved anbragte Tribuner. Kl. 12 forkyndte 10 Kanonstød, at Storhertugen og hans Familie vare i Ankomst. De modtoges af Storhertugens Broder, Markgreve Wilhelm, som Præsident for den badenske landoconomiske Forening, Medlemmerne af Centralafdelingen, Præisdommerne, og en Deputation fra Raadet i Carlsruhe, og ved et Sangerchor.

Efterat en Sang var affunget, begyndte Fests-Optogene, idet Industriedrivende og Bønder fra de forskjelligste Dele af Hertugdømmet frembære deres Producter og nedlagde Prover deraf ved Tribunen, ligeledes fremsførtes Huusdyr, som havde vundet Præmie, og Dvæg af fremmede Racer. Den Orden, i hvilken de drog forbi, var omtrent følgende. I Spidsen for Toget gik de Heste, som havde vundet Præmier. De vare befransede og smykkede med Blomster og Baand. Dernæst fulgte et Musikchor, som ledsagedes af Bønder fra Schwarzwald, i deres mærkelige Nationaldragt. Efterat denne første Afdeling af Toget var passeret forbi, repræsenteredes forskjellige Grene af Industrien og Agerbruget: Viindyrkningen

af Mænd med Halker og Spader, Piger med Sætteqviste, Eieren af en Biingaard og dennes Familie. Derefter fremførtes en Biinpresse og Biintønder, fulgte af Drengene med den nypræsede Saft og af Borgere, som formodentlig repræsenterede Biinhandlere. Humle dyrkningen fremstilledes ved Mænd, der bare Humlestænger, rigt omvundne med Ranker. Dernæst kom Korndyrkningen, som fremstilledes ved en rigt belæst Høstvogn, paa hvis Forside var anbragt en Model af den belgiske Plov, som af Schwerz er indført i Baden og nu der almindelig bruges under Navn af Schwerz's Plov. At man ikke har glemt den Belgierning, han herved ydede den badenske Agerbruger, fremlyser ogsaa af følgende Vers, der vare strevne under Ploven:

Respect Ihr Herren dem Ackerpflug!
 Dem Schöpfer goldener Aehren!
 Es lebe Schwerz! denn haltet klug
 Auch seinen Pflug in Ehren*).

*) Da Indsenderen heraf i Sommeren 1838 besøgte Oldingen Schwerz i Coblenz, fandt han denne endnu i Besiddelse af temmelig megen Kandskraft og Livlighed. Han fortalte, at han havde indført den belgiske Plov ved Hohenheim, og at den i Würtemberg saavel som i Baden var bleven meget udbredt. Han sluttede sin Fortælling derom saaledes: at man veed at skatte Bardiens af denne Plov og finder sig tilfreds med dens Brug, kan De see deraf, at en Wartschuusholder i mit Nabolag havde laadet den asmale paa et Brædt, og hangt dette over sin Dør med Underkriften: J. Schwerz's Plov. Da han fortalte om sine tidligere Arbejder og sin Birken, spradde hans Dine af Ungdommens Ild.

Foruden ved Høstvognen fremstilledes Agerdyrkingen ved Høstfolk og Markarbeidere med deres Redskaber. Flaadningen fremstilledes ved Arbeidere med Vidiebaand og andre Redskaber, med hvilke Tommeret, som drives paa Floderne, sammensøies. Veberrodsdyrkingen, Tobåksdyrkingen og Hampdyrkingen fremstilledes ved Arbeidere, der, tildeels fremtrukne paa egne dertil indrettede Vogne, udførte deres forskellige Forretninger. Kunkelroesukker-Fabrikationen gennemgikkes i dens største Detail, lige fra Roens Saaening med Maskine til Sukkerets Raffinering, idet Arbeiderne deels viste Maaden, hvorpaa deres Forretninger udføres, f. Ex. Roernes Badsken og Skæren, deels frembære Fabrikatet i dets successive Fremstriden, indtil det præsenteredes i sin Fuldendthed som Topsukker. Bjergværksdrivten fremstilledes derved, at et kunstigt Bjerg med Stolle og Schacht blev trukket frem af 8 Heste, imedens Bjergmænd af alle Kræfter heisede Ertis op af Schachten, og lod Røg stige ud af Smelteværkets Stofsteen. Endelig blev endeel Schwelzerqvæg, som til Dvægracens Forædling var indkjøbt, kjørt forbi paa lave Vogne. Efterat Toget 2 Gange var draget forbi den Storhertugelige Tribune, samlede det sig foran samme ved Foden af Festsøilen, der i Form af en stor Frugtfaal var paa det Smagfuldeste beklædt og fyldt med Blomster, Grønt og Frugter, som Meloner, Græskar, Mais, Hirse, Kornneeg &c. &c. Hersfra fremkaldtes de, som havde vundet

Præmier, hvilke uddeelttes under Trompeternes Skrald.

Efter endt Præmieuddeling forlod Storhertug Leopold Festen til Hest, og den Storhertugelige Familie sege til Bogens under Kanontorden og Fryde- raab.

Nu begyndte de egentlige Folkeforlystelser, bestaaende i Skive- og Fugleskydning, Dands, Hane- kamp, Klattren, Ublodning af sædrelandske Producter ic., og varede i tre samfulde Dage.

Det tredie Møde aabnedes af 2den Forstander, idet han forkyndte Ankomsten af Deputerede fra land- oeconomiske Foreninger og Indsendelse af Skrifter fra Mænd, som vare forhindrede i at komme, saavel som ogsaa af landoeconomiske Frembringelser og Fabrikata.

En Afhandling af Friherre von Niedesel over Jordens Taxation med Hensyn til Skatte-Regulering blev oplæst af Forstanderen. Den søger at vise hvor besværlig en Taxation er, og af hvor liden Værighed selv en saadan er i Betragtning af de landoeconomiske Forandringer, som ethvert Stykke Jord i Løbet af en kort Tid er underkastet. Den fik altsaa det Resultat, at det var bedre at forblive ved den eengang antagne Grundskat, end at erstatte en urigtig Skattefordeling ved en, som det lod sig forudsee, ufuldkommen, ny Skatte-Regulering. Omendstjondt det kan siges, at den paa et Grundstykke hvilende Skat i Tidens Løb antager en uforanderlig Byrdes

Natur, og navnlig efter Overgangen fra den første Besidder, under hvem Skatten er paalagt, til den anden, ikke længere bliver besværlig, fordi denne ved Kjøbet har taget Hensyn til Skatterne, saa kan dog denne i sig selv rigtige Paastand ikke afholde fra Forbedring af et meget ulige virkende Skatte-System, og der maa kun drages Omsorg for, at denne Forbedring finder Sted paa en Tid, da lave Afgifter, og isærdeleshed en maadeholden Grundskat, blive forandrede. Denne Betragtning bragte Forsamlingen til at henvise Gjenstanden til videre Raadslagning i en særegen Commission.

Man fortsatte nu Raadslagning over de fra forrige Forsamling opbevarede Spørgsmaal og Dp-gaver. Ved Discussion over Spørgsmaalet, om Midlerne til Udbredelse af nyttige og passende landoeconomiske Skrifter iblandt Bondestanden, kom man overeens om, at de, ved at indrykkes i Calenderen, snarest vilde blive læste, samt at slige Skrifter i alt Fald burde være muligst kort affattede. Det var de landoeconomiske Foreningers Sag, saavel at bevirke Læsningen som Anvendelsen af de udbredte Skrifter. — Det andet Spørgsmaal var: „om Jord som Strøemiddel er anvendelig og fordeelig eller ikke.“ I Begyndelsen syntes det, som om dette ønskværdige Surrogat for andre Strøematerialier havde al Erfaring imod sig. Domaineforpagter v. Ladiges, Domaineraad Diefenbach, Domaineraad Knaut og Andre gjorde Meddelelser om ugunstige Udfald af deres Forsøg, men da op-

lyste Over-Amtmand Ludwig fra Böhmen, at han paa 8 Godser for en Besætning af 250 Stk. Dvæg i 3 Aar havde anvendt dette Strøemiddel og derved i det Mindste sparet det halve Straaac og vundet en fortræffelig Gjødning. En Indvending imod Beføstligheden besvarede Prof. Nestler fra Olmütz ved specielt at angive, hvad det havde kostet ham at bringe Jord til. Han sluttede med den Bemærkning, at han havde sat sig det til Maal, at indskrænke den skadelige Skovstrøelse. Man gif nu villig ind paa Ministerialraad Bogelsangs Forslag om, at Alle, som havde Erfaringer om Jordstrøelse, og interesserede sig for Sagen, skulde træde sammen under Overamtmand Ludwigs Formandskab og nærmere undersøge den, samt indgive Andragender til Forsamlingen om, hvad der af denne videre kunde gøres til Dplysning og Befordring af en saa vigtig Sag.

Ligesaa vigtig som denne Sag, var ogsaa den næste, der angif Engforbedringer. Geheime-Overforstraad von Zammer fra Darmstad holdt et Foredrag, hvori han viste, hvorledes der i Hessen var aabnet Midler til at bringe den der bestaaende Lov for Engforbedring i Anvendelse, idet under hans Beileidning endeel unge Landmændsønner vare blevne uddannede for Engdyrkningen. Ved hans Bestræbelser vare nu betydelige Strækninger blevne vandede og havde saaledes vundet meget i Værd.

Den næste Sag, der kom under Discussion, var om Sædarternes Verling. Ligesom Aaret ifor-

veien, erkjendte man dens Nytte, men om Sagens sande Sammenhæng og Grund kunde man ikke komme paa det Nene, men meente, at dette snarere laaæ paa Naturforsternes Gebeet, og man besluttede derfor ved en Skrivelse at overgive Sagen til deres Forsamlings Undersøgelse.

Om Eftermiddagen fulgte man Indbydelsen til at besee Markgreve Maximilians Gods, „Maximiliansau,“ som ligger paa en Ø i Rhinen. Paa Weien dertil blev man modtaget meget festlig. Der vare opreiste Rerporte, omgivne af pyntede Bønder, der med glad Jubel hilsede den lange Række af Bøgne. Ved Rhinbredden blev Forsamlingen modtaget af Markgreven, og Friherre v. Erichshausen gav nu en kort Beretning om Dens Historie og Dydyrkning. Den var endnu for faa Aar siden aldeles udyrket da den var for lavtliggende, men hæves nu bestandig derved, at Rhinen mere og mere udhuler sin Seng. Den havde siden undergaaet betydelige Forandringer i Form, idet man, for at give Floden et regelmæssigere Løb, paa nogle Steder havde ladet Stykker af den skylle bort ved Flodens Strom, medens det paa andre Steder sammenhobede Dynd forandrede Flodengen til Land. Her var nu indført en aldeles engelsk Driivtsmaade. Selskabet besteg Baadene, der bragte det over til Den, hvor man strax beundrede den rige, friske Græsgang, paa hvilken en Hjord engelske Faar søgte sin Næring. Rundt om Græsgangen vare plantede Frugttræer,

der paa en særdeles smuk Maade vare bundne fast til Væle. Til Indhegning tjente en Art Goldstykker, som vare sammensatte af lette Lægter. Man gik nu til Rhinen, hvor man tog de Stykker Jord, som skulde bortskyldes, i Diesyn, ligesom ogsaa dem, der vare vundne fra Floden. Man besaae en Engvanding, som iværksættes ved Rhinens Vand, idet Strømmen driver et Vandhjul, der sætter to Pumper i Bevægelse; disse hæve Flodvandet op i en Slange, der bringer det til Vandingsgraven, i hvilken det udgyder sig. Efter at det har overrislet Engen, gaaer det tilbage til Floden, hvorfra det kom. Da man havde taget dette sindrige og særdeles smukt udførte Værk i Diesyn, indtoges paa Markgrevens Indbydelse Forfriskninger i en nydelig Pavillon, hvorfra man, især fra Taget, som, i Forbigaaende sagt, var et Dornst, havde en herlig Udsigt over Rhinen. Man besteg nu efter Afsteden Baadene og kjørte, efter Landingen paa den modsatte Bred, i den varme Sommeraften til Carlsruhe ved Fakkelfin.

I det fjerde Møde, den 13de Sept., blev, efterat der af Forstanderstabet var meddeelt Underretning om indsendte Afhandlinger, Prover og Modeller, givet en Beretning over Bønderyrkningssectionsens Virksomhed.

Herpaa holdt Friherre v. Babo et Foredrag om Silkeavl. Han gav et Overblik over den ofte afbrudte Gang af dens Indførelse i Tydskland og erklærede, at den ringe Fremgang, den hidtil havde

havt, grundede sig paa Forholdenes Forforskjellighed i Tydskland og de sydligere Lande, hvor den drives. Heraf oplyste han hvorfer Silkeavlens ikke har gjort nogen Fremstredt hos Landmanden, og dette forte ham paa den Slutning, at efter de nu i Frankrig gjorte Erfaringer om Silkeavlens lykkelige Udfald i store Anstalter, Tidspunktet var kommet, i hvilket lignende Anstalter, som kunde dannes ved Actieforeninger, i Tydskland vilde føre til heldige Resultater. Pabst gav Efterretning om, hvad der i denne Henseende var skeet i Hertugdømmet Hessen, og Forstraad v. Wiedenmann henviste til de i Würtemberg gjorte Forsøg paa at bestjefte de qvindelige Fanger i en vis Tid af Aaret med Silkeavl. Han hentydede tillige paa Silkeavlens Bigtighed i Lande, hvor Grundstykkerne ere smaae og det derfor maa være Landmændenes Opgave, ved Producternes Mangfoldighed at erstatte deres Landeiendommens ringe Udstrækning.

Iblandt de i Aaret 1837 opkaastede Spørgsmaal var ogsaa et, om de forskjellige Ploves Værd. Landveconom Baader havde i denne Anledning indgivet en trykt Afhandling om de Forandringer, han havde anset det for nødvendigt at foretage ved den flanderrske (Schwerzke) Plov, for at kunne bruge den i stenet Jordbund. Afhandlingen blev forelæst og gav strax Anledning til Critik, navnlig gjorde Friherre v. Babo den Bemærkning, at de foreslaagne Forandringer vare unødvendige naar Skaglerne havde væ-

ret lange nok og Stillingen saavel som Foringen af Ploven havde været rigtig. Det blev besluttet at nedsætte en Commission til Sagens Undersøgelse. Netop som denne Beslutning var fattet, traadte Storhertug Leopold og hans Brodre, Markgreverne Max og Wilhelm, frem paa Galleriet over Salen og bivaaned de næste Forhandlinger.

Prof. Nestler fra Olmütz holdt et Foredrag over en i den nyeste Tid i Böhmen, Mähren og de øvrige østerrigiske Lande med rivende Hurtighed udbredt Plov, som Landmændene der kalde „Ruchalto“ eller „Ploven fra Obatschar.“ En saadan Plov blev sat frem i Salen, og dens Indførelse og Udbredelse, samt dens Eiendommeligheder omtalte. Det er en Hjulplov med Skære og Muldsfæl sammensmedede. Muldsfælen har en Form, der afviger fra den belgiske Plovs, er nemlig mere opretstaaende, og smuldrer saaledes bedre. Ploven koster i Mähren 4 Gylden, gaaer let og gjør smukt Arbejde. Pabst sagde at han havde gjort sammenlignende Forsøg inellem denne og den Schwerziske Plov, og havde været uvis om, hvilken han skulde skjænke Fortrinet.

Forsamlingen gif nu over til at raadflaae over Spørgsmaalene om Huusdyravlen, idet Amtsraad Koppe holdt et Foredrag over Kunkelroernes Bærd som Foder for Faar i Sammenligning med Kartoflernes. Dette Foredrag var især interessant derved, at han viste hvorledes saadanne Forsøg burde anstilles.

Herpaa meddeelte Pabst det Vigtigste af en Afhandling af Friherre v. Niedesel over Forsøg og Erfaringer om den fordeelagtige Ernæring af Hornqvæget overhovedet, og af Ungqvæget isærdeleshed. Det bekendtgjordes, at denne Afhandling vilde blive trykt. Foruden Amtsraad Koppe valgtes Friherre von Herdfeldt til Forstander for næste Aars Forsamling.

Efterat det var bekendtgjort, at Actieselskabet for Sufferproduction efter Schugenbachs Methode havde tilstedet en Deputation af 5 Medlemmer Afgang i dets Fabrik, blev Mødet sluttet.

Om Eftermiddagen fulgte man Storhertugens Indbydelse til et Besøg paa hans Gods Stutensee, hvorhen man blev befordret, deels med Storhertugelige Equipager, deels med Diligencer. Hr. v. Erichshausen, der saavidt vides baade har Overbestyrrelsen af denne Domæne og af Markgrevernes, var ogsaa her den, der foreviste alt det Seeværdige. Han uddeelte en trykt Beretning om Frugtfolgen paa Domæinen; den lød saaledes:

1. Kartofler (gjødede),
2. Byg med isaaet Kløver og Græsfrø,
3. Kløver,
4. Græsning,
5. Græsning,
6. Græsning,
7. Græsning,
8. Havre,

9. Biffer (gjødede),

10. Rug.

Man besaae det herværende Stutterie, der ganske drives efter engelske Principer, ligesom hele Driivtsmaaden er engelsk. Kostaltene vare fyldte med Dvæg af Schweitzerrace, der bestandig staldfodres. Til Iustkærelse af Roer og Notabage benyttedes to meget smukt indrettede Skæremaskiner, som senderlemme de Forste i Strimler, de Sidste i Skiver. Efterat have besøet dette særdeles nydeligt indrettede Agerbrug, indbødes man til at indtage Forfriskninger i Storhertugens Have, hvor han og Storhertuginde modtogte Forsamlingen, og lode sig dets Medlemmer forestille. Dette elskværdige Fyrstepar vantt Alles Hjerter ved den forekommende og indtagende Maade, hvorpaa det viste sig som Bært og Bærtinde for de talrige Gæster.

Fredagen den 14de September afholdtes det femte Møde. I dette dannedes Commissioner til nærmere Raadslagning over forskjellige Gjenstande og navnlig til Bedømmelse af indkomne Priisfriskter. Prof. Bauer holdt et Foredrag over den hos Englænderne under Navn af Cowgrass (Kogræs) bekjendte Kloverart. Den udmærker sig ved sin høiere Bært for den hvide Klover, og er meget skikket til Dyrkning paa kunstige Græsgange. Han viste, at der ingen botanisk Forskjel findes imellem denne og den almindelige vilde Eng-Klover, at det synes, at den er fremkommet ved Udsæd af denne,

og derfor har sin større Værdighed. — Gudsseier Friedrich holdt paa Dyrforring et kort Foredrag over Hørens Dyrkningsmaade i hans Hjem, Kurland. Herved var at bemærke, at man der især anvender opbrudte Enge og udtørrede Damme til at saae Høren i. Endvidere Fremgangsmaaden ved Saacningen, da man nemlig lader Frøet ligge to til tre Dage ovenpaa Jorden for at give Ufrudsfrøet Tid til at springe op og udtørres, hvilket ikke er Tilfældet med Høfrøet. Dernæst den Omstændighed, at ogsaa i Kurland Høren rustes naar Smaabladene paa Stængelen blive guulagtige, men at man dog faaer godt Frø derved, at Kapslerne modnes efter, og at Saaesæden bestandig tages af den Hø, der har staaet flettest, det vil sige tyndest.

Oversforstraad v. Wedekinds Foredrag over den Orden, der burde finde Sted ved Indsamlingen og Udleveringen af Skovstroelse (Blade ic.) i Skove, som eies i Fælledsstab, ville vi her forbigaae som en Gjenstand, der under vore Forhold er af mindre Interesse. I blandt de af sidste Forsamling opfastede Spørgsmaal befandt sig ogsaa et over de Erfaringer, man havde gjort med Hensyn til Anvendelsen af selvhedet Foder, — bestaaende af Haffelse og Rodfrugter sammenblandede — for Hornqvæget. Svaret herpaa var, at i Brændmaterial spares meget, isald man ellers vilde have kogt Rodfrugterne, at det i Begyndelsen kostede Umage at bringe Dvæget til at æde det selvhedede Foder, at det derimod, naar det

først har vænnet sig dertil, foretrækker det for andet Foder, at det derved bliver godt ved Magt, at dette er det eneste Middel til i Fodermangel ved stærke HalmgiFTER at give et nærende Foder.

I det fette Møde, Lørdagen den 15de, holdt Havn-Inspector Mezger fra Heidelberg et Foredrag om Brugen af Morbærtræets, navnlig af Papiir-morbærtræets og det hvide Morbærtræes Bast til Papiirfabrikation. Han viste hvorledes Benyttelsen af denne Bast af de, enten for Silkeormenes Fodring eller Trærnes Bestærelse, affaarne Grene, vilde afgive en vigtig Biindtægt ved Silkeavl. Han fremviste og uddeelte Prøver af saadant Papiir, som var vel lykket. Ministerialraad Bogelsang meddeelte, at to Præmier, hver til Beløb af 50 Ducater, vare tilbudte Selskabet til Uddelelse, for den bedste Besvarelse af to fremsatte Spørgsmaal, og at den ene Giver, Friherre v. Hertling, selv havde forbeholdt sig at bestemme dette, medens derimod Bankierhuset v. Haber overlod saadant til Forsamlingen. Denne valgte til Dpgave: Affattelse af en letforstaaelig Lærebog i Plantedyrkningen og Huusdyravlen for Landmanden, med særdeles Hensyn til Storhertugdømmet Baden og tilgrændsende tydske Lande med lignende Forhold. — Prof. Niecke havde, forinden man bestemte sig for den nævnte Dpgave, afgivet Beretning fra den Commission, der var dannet for at raadslaae over Spørgsmaalet om den hensigtsmæssigste Affattelse af landoeconomiske Skrifter, navnlig af en

Lærebog i Landoeconomien. Commissiønen havde betegnet den Retning, som ved Affattelsen af en saadan Lærebog maatte tages, og gjorde opmærksomt paa, at denne ved de landoeconomiske Forholds Forskjellighed i Tydskland ikke kunde være overalt brugelig, men maatte udkastes for enkelte Lande med lige Forhold.

Oversorstraad v. Wedekind gav herpaa en Beretning om Forst-Sectionens Virken. Mån havde i denne fra Begyndelsen af gjort sig det til Opgave, at virke forberedende for næste Forsamling og dens Forst-Section. Den havde derfor raadslaaet over en Række af Forhandlingspuncter for disse og foreslog nu dem, som den havde fundet passende, nemlig tolv, som deels med Hensyn til Landvæsenet, deels ved deres egen practiske Retning syntes meget hensigtsvarende.

Som Medlem af den Commission, som paa Indbydelse af Directionen for det badenske Selskab for Sukker-Fabrication havde besøgt Selskabets efter Schutzenbachs Methode indrettede Fabrik, afgav Amtsraad Koppe i Commissionens Navn Beretning, som i det Hele var gunstig for Methoden og Fabrik-Indretningen.

Bed Prof. Nestler afgav den Commission, som var nedsat over Jordstrøenings-Spørgsmaalet, en Beretning, i hvilken der blev andraget paa at udsætte en Priis for den bedste paa Forsøg grundede Besvarelse af en Række ved Commissionen fore-

flagne Spørgsmaal om Stroelse med Jord. Dette Andragende blev bifaldet.

Skoppe holdt paa Dypfordring et Foredrag om Faarenes Læmning om Sommeren. Han var meget for at vælge denne Tid til Læmning, da de om Sommeren fødte Lam sædvanligen vise sig kraftige. Uldvædningen, der naar Lammene fødes før Klipningen er betydelig og ikke lidet forringer det erholdte Uldquantum, forhindres, og Dagenes større Længde gjør Tiden, hvori Tilsynet med Faarene og deres Lam finder Sted, meget længere; thi Erfaringen viser, at Schæferne, istedetfor at iagttage Faarene, i de lange Aftener tilbringe dem i Raffelovnsfrogen. Den største Banffelighed ved denne Læmningstid er den, at Moderfaarenes Parringsdriivt ikke saa let vækkes i Slutningen af Vinteren, som til sædvanlig Tid om Efteraaret, naar de ere i den bedste Stand ved den rigelige Græsgang. Ved Indførelse af denne nye Læmningstid maatte man gaae successiv til Værks, saaledes at den først indførtes med en nyere Generation. Et Medlem proponerede, at man skulde anstille sammenlignende Forsøg imellem Bagten og Uldrigheden af de til forskjellige Tider optrukne Lam.

Efterat der endnu var givet Beretning om to indkomne Afhandlinger, i den ene af hvilke gjordes det Forslag, at opbevare Noer ved at stable dem paa Riste, omtrent som omvendte Faarehætter, hvilken Bevaringsmaade ved Kunkelroedyrkning i det Smaa

kunde være hensigtsmæssig, sluttedes Mødet, i det Pabst erklærede Forsamlingen for 1838 for hævet og udbragte et „Længe leve“ for Storhertugen, der havde bidraget saa meget til Bedste for denne, og i det Schulze i en lille Slutningstale erindrede Pabst som Stifter af Forsamlingen, Schweitzer og v. Erichshausen som Befordrere af dens Fremstriben.

Om Eftermiddagen aflagdes Besøg paa Domainen Augustenberg, tilhørende Markgreve Wilhelm af Baden. Denne tilligemed Broderen Markgreve Max' modtog Forsamlingen og var nærværende da man anstillede Proveysøining med Ploven fra Obatschar, hvis Arbeide ikke kunde udholde Sammenligning med den belgiske Plovs, hvortil dog dens Føring maaskee var Grund. Augustenbergs Indretning lignede den paa Maximiliansau og Stutensee. Den der indførte Driwt er:

1. Behaffede Frugter' (gjødede),
2. Byg med isaact Klover- og Græsfro,
3. Klover,
4. Græsning,
5. Havre,
6. Stub-Rug,
7. Raps (gjødet),
8. Vintersæd.

I Udmarkerne dyrkes Lucerne og Tobinambours. Ligesom ved de to foregaaende Besøg hos den Storhertugelige Families Medlemmer blev Forsamlingen her underholdt paa den behageligste Maade.

I det syvende Møde, den 16de September, der egentlig maatte ansees som et Extra-Møde, præside-rede Prof. Nestler fra Olmütz, da en Deputation, bestaaende af Forstanderskaberne for Hovedforsamlingen og Sectionerne, var bestjefstiget med i Selskabets Navn at aflægge Talsigelsen for de af Storkhertugen, ydede Naadesbeviser og for den beredvillige Forekommenhed, hvormed adskillige private Instituter vare komne det i Møde. Prof. Nestler talte om Indretningen af Stafke til Høets og Sædens Opbevaring i det Frie. Om Gjenstanden blev udførlig discuteret, men det blev dog besluttet, at tage den igjen under Overveielse ved næste Forsamling. Fleertallet af Erfaringerne være iøvrigt gunstige for denne Opbevaringsmaade, forudsat at Høets eller Sædens Stafning skeer med den nødvendige Sagskuindskab.

Over det af den forrige Forsamling opfastede Spørgsmaal: „hvorvidt er Parring af Dyr af een Race eller Stamme Indbyrdes, med Udelukkelse af saadanne af en anden Race eller Stamme (Kuzucht) at anbefale?“ var indkommet en Afhandling af Stutteri-Directeur Menzel i Berlin. Den grunder Svaret paa Forældrenes Egenstabsers Nedarven paa Afkommet og besvarer Spørgsmaalet med den Sætning: „Parringen i samme Race eller Stamme er at anbefale, hvor denne er af stor Fuldkommenhed.“ Over det omtalte Forsøg paa Augustenberg med Kuchaltoen eller Ploven fra Obatschar afgav Do-

maineraad Tiefenbach, som Medlem af den i denne Anledning nedsatte Commission, Beretning. Denne gik ud paa, at Ploven ikke havde arbeidet saa godt, som den Schwerzste, men at dette kunde ligge i den fugtige Jord, slet Føring o. s. v., og at det derfor var at ønske, at Forsøgene fortsattes, hvilket ogsaa lovedes fra forskjellige Sider. Paa den landoconomiske Technologies Gebeet var forholdsmæssig mindre blevet afhandlet, men der kom dog endnu en vigtig Gjenstand til Dmtale, idet Deconom Schwarz fra Fulda gav en udførlig Beskrivelse af et, af ham sammensat Damp-Brændings-Apparat, som han havde medbragt, og Technologen Siemens, der afgav Beretning fra den Commission, der var nedsat til at bedømme dette, meddeelte, at der var brændt Brændevin med det. Destillationen havde, ved flere Forsøg, været endt i en halv Time og leverede et Product af 15 Grader efter Beck. Derhos behøvede Apparatet, formedelst Dampkjældens hensigtsmæssige Construction, kun lidet Brændsel og er godt sammensat. Forbruget af Vand er noget stort. En af Commissionen badlet Mangel ved Kjølings-Apparatet bestredes af Schwarz, og Pabst forsikkrede, det var det bedste han kjendte.

For den næste Forsamling bestemtes endnu to Ting, nemlig at saa mange Schæferiere som mulig skulde medtage Pelse af deres bedste Bødere til Forsamlingen i Potsdam, ved hvilken Leilighed der blev givet Efterretning om, at en Schæferier, som

ved een Dvægudstilling havde vundet 250 Thaler som Pris, vilde medtage Pelsene af de Bødere, som vare de Bindende. Dernæst at det Spørgsmaal maatte opfastes: paa hvilke Racer bør Landmanden især tage Hensyn ved Hesteavlens.“

Herpaa gav Pabst en Meddelelse om den Bedrøftede Radsaaenings-Cultur, ved hvilken Jorden giver et større Udbytte og holdes renere for Ukrud.

Efterat Forhandlingerne saaledes vare sluttede, gav Overrevisor Ratz fra Carlsruhe en Beretning om Selskabets Rasses Tilstand, hvorefter Pabst i Forsamlingens Navn takkede dets første Forstander for hans Fortjenester af samme, og denne rettede nu nogle Slutningsord til Forsamlingen, hvori han bevidnede sin Glæde over dens Forretningers lykkelige Udfald, og henviste til de Forhaabninger, som heraf kunde hentes for Fremtiden.

Saaledes hævedes denne Forsamling efter en Uges Sammenværen. Den Mand, der herskede i den, var den reneste, den ædleste, saaledes som den burde være imellem Mænd, der uden personlige Hensyn blot vare besjælede af Interesse for deres Fag og Iver for deres Videnskabs Fremstriden til et høiere Standpunct. Denne Iver, denne Interesse havde bragt Sydtysklands Biindyrker i Selskab med Nordens Kornavlere, den havde bragt Agerdyrker fra Ost og Vest, fra Nord og Syd, fra de fjerneste Egne af Tydskland, ja endog fra Rusland sammen, den viste sig i Enhvers Tale, den havde besjælet

Forfatterne af de forskjellige Afhandlinger. Denne Forening vil virke saare meget til Gavn for Agerdyrkningen; hvor mangen en Tanke, hvor mangen en vigtig Erfaring, som uden dette Paavirkningsmiddel vilde have slumret eller være forblevet upaaagtet, vil bringes for Verdens Dine, nyde den Opmærksomhed, den fortjener, og give Anledning til andre end vigtigere. At Selskabets Formaal er skjønt og ophøiet, føler enhver af dets Medlemmer, og hvad der for disse var saa saare glædeligt, det erkjendtes ogsaa af andre Stænder i Carlsruhe, det beviste nok som den Iver og Beredvillighed, man havde viist for at gjøre Alt til Bedste for Forsamlingen. Med største Uegennyttighed ydede Beboerne Gæstfrihed imod dem, der ikke kunde finde Plads i Gæstgiverstederne, Cendragtighedselskabet afstod sit Locale, som det til den Tid havde ladet sætte istand, til fri Afbenyttelse, dette og andre Selskaber, som Musikforeningen, Borgerforeningen, Læseselskabet og Museet, søgte at gjøre Medlemmerne Opholdet i Carlsruhe behageligt efter Dagens Arbeide, ved Afholdelse af Concerter og Baller, og isærdeleshed maatte den Deeltagelse og Interessee, som Storhertug Leopold og hans Brødre, Markgreverne Wilhelm og Max, viste Forsamlingen, efterlade en Følelse af inderlig Glæde og Taknemlighed i Alles Hjerter. Vi tør vel sige, at intet Medlem kom utilfredsstillet tilbage fra Forsamlingen, og at Enhver reiste hjem med Overbeviisning om, at Forsamlingen af tydske Landmænd

vil være til Held og Gavn for Tydsklands og andre Staters Agerbrug, og med Taknemlighedsfølelse for alle dem, der med saa megen Beredvillighed og Opoffrelse havde søgt at lægge deres Interesse for Forsamlingen for Dagen.

Vi kunne ikke slutte vor Beskrivelse af et Selskabs Virken, der ved vor Deeltagelse i dets sidste Forsamling er bleven os af saa megen Interesse, uden at vi jo ganske naturligen maatte yttre det Ønske, at et lignende maatte oprettes hos Os. Meget af hvad der afhandles ved de tydske Forsamlinger kan vel være af speciel Nytte for Os, og Vi kunne bringes til Kundskab derom ved Beretninger, men saare Meget vil blive tilbage, som kun kan afhandles i danske Forsamlinger, thi det angaaer danske Forhold og dansk Agerbrug. Nær beslægtet med det danske Agerbrug er det, der drives i det sydlige Norge og Sverrig, under et temmelig lignende Klima; i disse Lande maae, saa vist som i Danmark findes mange duedige, dannede Landmænd og Videnskabsmænd, der vilde pryde en saadan Forsamling. I den nyeste Tid see Vi et Selskab af nordiske Naturforskere at træde sammen; skulde Vi ikke ogsaa snart have den Glæde at see Nordens Landmænd samle sig for at raadslaae over, hvad der kan gøres for den nordiske Landoeconomies Fremme. Landmændenes Forsamling burde afholdes kort før eller efter Naturforskerenes, og paa et Sted, som ikke var for meget fjernet fra det, hvor disse paa den Tid mød-

tes; den vilde da saa meget visere komme til at profitere af Nærværelsen af Mænd, der hellige deres Liv til Naturvidenskabernes Studium, og hos Saa-danne er det, at den practiske Landmand bør finde Medvirken. Naar de arbeide i Fælledsstab vil man-gen vigtig Sandhed see Dagens Lys, som hverken den blotte Landmand eller Naturforskeren uden hiins Erfaringer vilde have fremdraget af Mørket. Vi slutte altsaa disse Linier med det Ønske, at denne efter svag Gyne affattede Beskrivelse af Forsamlingen af tydske Landmænd, dens Bæsen og Færd, maatte saa meget paaagtes, at den vilde fremkalde en Dros-telse af, hvorvidt en Eignende vilde være af Nytte i Danmark, og hvis Udfaldet skulde være til Fordeel for den, at det da ikke vil mangle, at fædrelandst-sindede Mænd ville indbyde til en saadan Forsamlings Dannelselse enten for Danmark alene eller for Nabori-gerne tillige.

Kjøbenhavn, i Marts 1839.
